

**Plenul Colegiului Disciplinar
pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

cu privire la contestația împotriva Hotărârii nr. 113/7 din 26 iulie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emisă în privința acțiunilor judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru)

22 aprilie 2025
nr.10/3

mun. Chișinău

Plenul Colegiului Disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:
Membrii:

Lucia Bagrin
Valentina Stratulat
Lilia Potînga
Vladislav Schibin
Sergiu Beșliu

examinând în ședință închisă contestația depusă de Procurorul General, Ion Munteanu împotriva Hotărârii nr. 113/7 din 26 iulie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emisă în privința acțiunilor judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru),

C O N S T A T Ă :

ARGUMENTELE SESIZĂRII PROCURORULUI GENERAL, ION MUNTEANU:

1. La 8 aprilie 2024, Munteanu Ion, Procurorul General al Republicii Moldova a sesizat Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând examinarea acțiunilor judecătorului Ciumac Vitalii de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru) prin prisma comiterii de către acesta a abaterilor disciplinare.

În motivarea sesizării înaintate, petiționarul, în redare succintă, a indicat că prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2023, a fost declarată inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ depusă de Eren Izzet împotriva Biroului Migrație și Azil (Inspectoratul General pentru Migrație) cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Pentru a dispune astfel, judecătorul a constatat că, la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, și anume acțiunea depusă la 18 noiembrie 2022, însă ultima, prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2023, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2023, a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art.207 alin. (2) lit. g) din Codul administrativ, din motiv că, acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens.

Ulterior, prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024 a fost anulată Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2023 și a fost remisă cauza la rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.

Instanța s-a referit în decizia sa cu privire la faptul că judecătorul primei instanțe, neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă din motivul că la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

În același context a statuat că, în prezent pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află patru demersuri de extrădare în privința lui Eren Izzet către autoritățile competente ale Regatului Unit al Marii Britanii (unul fiind înaintat de către Ministerul Justiției la 23 iunie 2022

și trei de către Procuratura Generală, la 08 decembrie 2022, 09 iunie 2023 și 27 noiembrie 2023).

Pornind de la faptul că potrivit prevederilor art.546 alin. (2) pct. 7 din Codul de procedură penală, extrădarea va fi refuzată dacă persoanei cerute i-a fost acordat statul de refugiat sau azil politic, procedura de extrădare este încă pendinte din motiv că sus-numitul a contestat decizia nr.6047/22/Dai din 22 octombrie 2022 cu privire la respingerea cererii de azil, iar la moment nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă pe cazul dat. Or, din trei acțiuni înaintate în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil (Inspectoratul General pentru Migrație), în fond nu a fost examinată nici una, iar în ultimul caz fiind adoptată o hotărâre neîntemeiată, fapt ce duce la tergiversarea examinării demersurilor de extrădare.

În acest sens autoritățile judiciare sunt în imposibilitate de examinare a procedurii de extrădare în perioada aflării lui Eren Izzet sub arestare preventivă, în contextul prevederilor art.547 alin. (1) din Codul de procedură penală, care stipulează că, după primirea cererii de extrădare, Procuratura Generală sau, după caz, Ministerul Justiției va lua neîntârziat măsuri, în condițiile prezentului cod, pentru arestarea preventivă a persoanei a cărei extrădare se cere or, potrivit aceleiași norme - termenul aflării persoanei sub arest preventiv nu poate depăși 180 de zile din momentul reținerii și până la predarea părții solicitante.

La această etapă de examinare a demersurilor de extrădare, în contextul tergiversării examinării acțiuni înaintate în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil (Inspectoratul General pentru Migrație) și neadoptării unei decizii în raport cu acest caz, se concluzionează asupra riscului eschivării de la procedura de extrădare, care derivă din conștientizarea de către cetățeanul Republicii Turcia, Eren Izzet, a riscului că va fi tras la răspundere penală de către organele competente ale Regatului Unit al Marii Britanii și va ispăși în continuare pedeapsa stabilită de către organele competente ale Regatului Unit al Marii Britanii.

În acest context a menționat că autoritățile competente ale Regatului Unit al Marii Britanii sunt în incertitudine cu referire la procedura de examinare a cererilor formulate de extrădare în privința sus-numitului, or, acesta se află pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de doi ani, fără a fi emisă o hotărâre în contextul procedurii de extrădare, atât pentru tragerea la răspundere penală cât și executarea pedepsei penale.

Pornind de la cele relatate, cazurile analogice de tergiversare a examinării de către instanța de judecată a contestațiilor depuse asupra deciziilor emise de către Inspectoratul General pentru Migrație, afectează adoptarea hotărârilor în termeni proximi și pe alte proceduri de extrădare aflate pe rol în instanță.

Procurorul General a reținut că, tergiversarea examinării și examinarea neuniformă de către instanță unor astfel de proceduri, afectează prestigiul actului de justiție și reprezintă un eventual risc de condamnare a statului de către CtEDO.

Circumstanțele descrise permit Procuraturii Generale să conchidă că, judecătorul Vitalii Ciurac la adoptarea încheierii din 18 septembrie 2023 a încălcat normele imperative legale prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/1995, potrivit căruia judecătorii sunt obligați să respecte întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției și să asigure interpretarea și aplicarea uniformă a legislației.

În context, prin acțiunile sale, judecătorul Vitalii Ciurac, nu s-a conformat prevederilor art. 15 al Legii menționate supra, subminând astfel autoritatea sistemului judecătoresc, diminuând încrederea în justiție.

În circumstanțele enunțate, se atestă comiterea de către judecătorul Vitalii Ciurac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru), a abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. b), i) din Legea nr. 178/2014 și anume: adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

POZIȚIA INSPECȚIEI JUDICIARE:

2. Prin Decizia Inspecției Judiciare nr. 402s-510p/m din 27 mai 2024 s-a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Procurorul General, Ion Munteanu pe motiv că faptele expuse nu constituie abaterii disciplinare în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului vizat, conform prevederilor art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

POZIȚIA COMPLETULUI DE EXAMINARE A CONTESTAȚIILOR NR. 1 AL COLEGIULUI DISCIPLINAR

3. Prin Hotărârea nr. 113/7 din 26 iulie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar a fost respinsă contestația depusă de Procurorul General, Ion Munteanu împotriva Deciziei Inspecției Judiciare nr. 402s-510p/m din 27 mai 2024, ca neîntemeiată.

În motivarea hotărârii, Completul de examinare a contestațiilor a reținut că, nimeni în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. În acțiunile judecătorului nu a fost constatat caracterul intenționat al acestuia în cadrul procesului de examinare a cauzei civile respective, precum și nici prezența gravei neglijențe în exercitarea funcției prin nesocotirea cu normele procedurale și/sau materiale ce reglementează raportul juridic examinat.

ARGUMENTELE CONTESTAȚIEI:

4. La 08 octombrie 2024, Procurorul General, Ion Munteanu a depus o contestație împotriva Hotărârii nr. 113/7 din 26 iulie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar.

În susținerea contestației a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în sesizare. Suplimentar a insistat asupra existenței unei bănuieli rezonabile de comiterea a abaterilor disciplinare, or judecătorul vizat a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Eren Izzet fără o apreciere și motivare obiectivă a circumstanțelor cauzei, fapt confirmat prin decizia instanței ierarhic superioare prin care încheierea primei instanțe a fost casată.

OPINIA JUDECĂTORULUI:

5. Judecătorul Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a depus explicații la contestația Procurorului General, Ion Munteanu, solicitând respingerea acesteia.

În susținerea poziției sale a menționat că, își menține toate explicațiile depuse anterior. În special a accentuat asupra faptului că, Decizia Inspecției Judiciare, dar și Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor conțin multiple argumente cu privire la netemeinicia sesizării, punând astfel capăt tentativelor de intimidare a judecătorului vizat. Mai mult ca atât, judecătorul a susținut argumentele că Procurorul General în virtutea funcției pe care o deține nici nu dispune de dreptul de a depune astfel de sesizări, or în caz contrar, în viziunea judecătorului, ar exista o imixtiune directă și un control general al procurorului asupra dosarelor din procedura unei instanțe de judecată. În special a menționat că, Procurorul General nu este inclus în lista exhaustivă a subiecților cu drept de sesizare prevăzută la art. 19, alin. (1) din Legea nr. 178/2014. A evidențiat că, Procurorul General a depus o contestație identică cu sesizarea inițială, nefiind invocate argumente noi cu excepția dezacordului cu soluția Completului de examinare a contestației.

APRECIEREA PLENULUI COLEGIULUI DISCIPLINAR:

6. Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Colegiului Disciplinar consideră că, contestația depusă de Procurorul General, Ion Munteanu urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024, emisă în privința acțiunilor judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru), reieșind din următoarele considerente.

7. Prin dispoziția alin. (3) art. 29 Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârea privind admiterea contestației este obligatorie pentru inspecția judiciară, care urmează să efectueze cercetarea disciplinară în conformitate cu art.23. Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării *poate fi contestată la colegiul disciplinar.*

Procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu este stabilită prin Legea nr. 178/2014, astfel contestația va fi examinată în conformitate cu procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor de către completul de contestații.

Conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 178/2014:

(1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. *Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.*

(2) La necesitate, membrii completelor de contestație pot solicita inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi.

(3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3) lit. a), cauza restituită inspecției judiciare se repartizează pentru verificări suplimentare altui inspector-judecător.

Plenul Colegiului Disciplinar relevă că, în procedura de examinare a unei contestații depuse împotriva *hotărârii Completului de contestații prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei inspectorului-judecător*, competența Plenului Colegiului Disciplinar constă în verificarea legalității unei hotărâri care nu are ca obiect de examinare o abatere disciplinară determinată și încadrată în prevederile art. 4 din Legea nr. 178/2014, Plenul, care în această procedură deține statut de instanță *quasi-judiciară*, având competența de a respinge contestația ca neîntemeiată, (inadmisibilă), tardivă, ori de a o admite cu restituirea către inspectorul-judecător pentru efectuarea cercetării suplimentare (*art. 28 din Legea nr. 178/2014 în vigoare la momentul depunerii contestației*).

Ținând cont de faptul că acțiunile judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru), la moment nu au primit o calificare care s-ar încadra în prevederile art. 4 din Legea nr.178/2014, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază contestația drept o chestiune fără o complexitate deosebită, care poate fi examinată în procedură scrisă.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a recunoscut, că poate fi justificată renunțarea la ținerea unei ședințe în cauze care ridică aspecte cu un caracter limitat [*Allan Jacobsson împotriva Suediei* (nr. 1), pct. 49; *Valová, Slezák și Slezák împotriva Slovaciei*, pct. 65-68] sau chestiuni de drept fără o complexitate deosebită [*Varela Assalino împotriva Portugaliei* (dec.); *Speil împotriva Austriei* (dec.)]. Curtea a decis în repetate rânduri că, în acest domeniu, autoritățile naționale pot, ținând cont de cerințele de eficiență și economie, să renunțe la a se întruni în ședință, organizarea sistematică a dezbaterilor putând să constituie un obstacol în calea diligenței speciale necesare în domeniul securității sociale (*Schuler-Zgraggen împotriva Elveției*, pct. 58; *Döry împotriva Suediei*, pct. 41; a se vedea, a contrario, *Salomonsson împotriva Suediei*, pct. 39-40).

8. Plenul Colegiului Disciplinar reține că Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024 a fost comunicată petiționarului la 26 septembrie 2024, fapt confirmat prin aviz de recepție.

Plenul Colegiului Disciplinar menționează că Procurorul General, Ion Munteanu a depus contestație la 08 octombrie 2024, astfel termenul de contestare a fost respectat.

9. Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate precum și Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar ce se contestă, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, în contestație, petentul nu a invocat careva circumstanțe noi, neverificate de Completul de examinare a contestațiilor și respectiv de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea Hotărârii contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat de a respinge contestația declarată de Munteanu Ion, Procurorul General al Republicii Moldova împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 402s-510p/m din 27 mai 2024 emise pe marginea sesizării depuse la 08.04.2024 asupra acțiunilor judecătorului Ciumac Vitalii de la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (actual Centru), prin care s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor ne. 178 din 25.07.2014.

În fapt, Plenul Colegiului Disciplinar reține că pe rolul instanțelor de judecată s-au aflat în total 6 (șase) cauze în privința cetățeanului străin Eren Izzet, dintre care 3 (trei) cauze penale de extrădare și 3 (trei) cauze de contencios administrativ. Cele 3 cauze penale de extrădare au fost conexate într-un proces unic, fiind examinat de către judecătorul Elisaveta Buzu de la Judecătoria Chișinău. Pe de altă parte, cele 3 cauze de contencios administrativ au fost intentate la cererea de chemare în judecată depusă de către Eren Izzet împotriva Inspectoratului General pentru Migrațiune (denumire actuală) cu privire la contestarea actelor administrative (decizia cu privire la respingerea cererii de azil).

Prima acțiune de contencios administrativ a fost depusă la 18 noiembrie 2022 și a fost repartizată judecătorului Corneliu Guzun de la Judecătoria Chișinău, care prin încheierea din 21 februarie 2023 a declarat acțiunea inadmisibilă, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită, soluția primei instanțe a fost menținută de către instanța de recurs la 06 aprilie 2023.

A doua acțiune de contencios administrativ a fost depusă la 22 februarie 2023 și a fost repartizată judecătorului Tatiana Avasiloaie de la Judecătoria Chișinău, care prin încheierea din 27 martie 2023 a declarat acțiunea inadmisibilă, pe motiv că la aceeași instanță se examinează / se află pe rol o acțiune între aceleași părți, același obiect, aceleași temeiuri de drept, soluția primei instanțe a fost menținută de către instanța de recurs la 26 iunie 2023.

A treia acțiune de contencios administrativ a fost depusă la 06 iunie 2023 și a fost repartizată judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău (2-23080497-12-3-06062023), care prin încheierea din 18 septembrie 2023 a declarat acțiunea inadmisibilă, pe motiv că la aceeași instanță se examinează / se află pe rol o acțiune între aceleași părți, același obiect, aceleași temeiuri de drept, făcând trimitere la prima cauză menționată supra, la soluția adoptată de instanță precum și la soluția instanței de recurs.

Încheierea primei instanțe a fost contestată cu recurs, iar în timpul examinării cauzei în ordine de recurs Eren Izzet prin intermediul avocatului său a depus o cerere de strămutare care a fost respinsă de către Curtea Supremă de Justiție la 13 decembrie 2023.

Prin Decizia din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Încheierea din 18 septembrie 2023 a fost casată, fiind remisă cauza de contencios administrativ în același complet de judecată.

În cauza de contencios administrativ (nr. 2-23080497-12-3-06062023) aflată în procedura judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, după decizia instanței de recurs de remitere pentru examinare, au fost fixate 2 ședințe de judecată, la 27 iunie 2024 și la 03 iulie 2024. Potrivit datelor de pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, cauza a fost examinată într-o ședință, iar la cea de a doua a avut loc pronunțarea soluției pe caz. Din aceleași date publice nu se constată că hotărârea pe caz ar fi fost contestată.

În speță, Plenul Colegiului disciplinar reține că, în esență în contestație, petiționarul își exprimă dezacordul cu încheierea din 18 septembrie 2023 emisă de către judecătorul Ciumac

Vitalii, motivând că emiterea acestei încheieri, care a fost casată de către Curtea de Apel Chișinău la 19 februarie 2024, a condiționat tergiversarea examinării legalității deciziei nr.6047/22/Dai din 22.10.2022 cu privire la respingerea cererii de azil, iar lipsa unei decizii irevocabile în acest sens a dus la eschivarea de la procedura de extrădare, or, după primirea cererii de extrădare, Procuratura Generală este obligată să întreprindă măsuri pentru arestarea preventivă a persoanei a cărei extrădare se cere, iar termenul aflării persoanei sub arest preventiv nu poate depăși 180 de zile din momentul reținerii și până la predarea părții solicitante.

Plenul Colegiului disciplinar consideră că aceste alegații și pretense abateri exced sfera răspunderii disciplinare, întrucât țin de interpretarea legii și analiza logico-juridică a judecătorului. Astfel, că în exercitarea atribuțiilor, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Concomitent, Plenul Colegiului disciplinar consideră că Completul de examinare a contestațiilor corect a subliniat că o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac. Iar modul în care judecătorul interpretează și aplică legea într-o cauză dată nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, situație ce nu se atestă la caz.

În context, relevanță au prevederile **art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească**, care expres stipulează că, *imixtiunea în înfaptuirea justiției este interzisă. Exercitarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere contravențională sau penală conform legii.*

Totodată, potrivit **art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544**, *puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfaptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.*

Potrivit **Principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară**, *„judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv”.*

În **Recomandarea CM/Rec(2010)12 către statele membre cu privire la judecători**: independența, eficiența și responsabilitățile, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că: *22. Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără nici un fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale”.*

Din aceste considerente și în baza prevederilor enunțate supra nu pot fi reținute alegațiile petentului din contestare precum că Hotărârea Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024 este una neîntemeiată fiind pasibilă de casare deoarece în soluția emisă nu se conține nici o analiză asupra acțiunilor și temeiurilor invocate de judecător în încheierea sa din 18.09.2023 prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ depusă de Eren Izzet. Or, analiza acestor circumstanțe a fost efectuată de către instanța ierarhic superioară și anume - Curtea de Apel Chișinău, care prin Decizie a constatat netemeinicia soluției primei instanțe și interpretarea eronată a circumstanțelor de fapt, dar nu ilegalitatea acesteia.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei încheierilor, hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei încheieri (motivate sau protocolare), hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Potrivit **Recomandării CM/Rec(2010)12**: „68. Nu poate fi antrenată răspunderea penală a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cazurilor de rea-credință. [...] 70. Judecătorii nu trebuie să fie responsabili personal în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac. [...]”

Totodată, în **Avizul nr.18 (2015) privind poziția puterii judecătorești și relația ei cu celelalte puteri ale statului în democrația modernă**, CCJE a afirmat că sarcinile de interpretare a legii, de analizare a probelor și de evaluare a faptelor, îndeplinite de un judecător pentru a soluționa cazurile, nu trebuie să dea naștere la răspunderea judecătorului, decât în cazuri de rea-credință, intenție, culpă sau neglijență gravă dovedită.

Potrivit **HCC12/2017 din 28.03.2017**: „68. Curtea reține că simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară. Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Răspunderea civilă (sau penală) poate limita discreția unui judecător de a interpreta și de a aplica legea. Prin urmare, răspunderea judecătorilor nu trebuie să se extindă asupra interpretării legale pe care o adoptă în procesul de examinare judiciară. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă. 69. Curtea reține că, deși există un anumit element de discreție la interpretarea legilor, stabilirea faptelor și aprecierea probelor, **intima convingere a judecătorului urmează să opereze în limita cadrului legal. Intima convingere a judecătorului în luarea unei decizii nu are sensul unei simple opinii subiective a judecătorului, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, pe bază de probe indubitabile.** 79. Curtea menționează că **independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.** Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. Or, rolul căilor de atac este anume de a îndrepta eventualele greșeli ale instanțelor inferioare. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția. 89. Curtea reiterează că judecătorii potrivit principiilor internaționale privind independența judecătorească, nu pot fi trași la răspundere penală pentru (1) erori judiciare **care nu implică reaua-credință** și (2) diferențe în interpretarea și aplicarea legii. Remediul principal pentru corectarea acestor greșeli este exercitarea căilor de atac, iar casarea unei hotărâri de către instanțele superioare nu înseamnă în mod automat că judecătorul nu a acționat într-un mod profesionist.”

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințarea, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

Prin urmare, Plenul Colegiului disciplinar concluzionează că, Completul de examinare a contestațiilor și respectiv inspectorul-judecător corect și multiaspectual au cercetat sesizarea. Astfel Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor de a respinge contestația împotriva deciziei inspectorului judiciar de respingere a sesizării petentului este motivată și fundamentată pe prevederile legale coroborate cu circumstanțele de fapt ale speței.

Este de menționat că în speță nu se atestă faptul că judecătorul Vitalii Ciumac ar fi încălcat o careva normă imperativă, sau vreun careva termen prevăzut de lege și în acțiunile sale la examinarea cauzei de contencios administrativ nu s-a identificat intenția de a tergiversa examinarea cauzei pe care o avea în gestiune, fapt probat prin Ordinele de Concediu, prin aceea că Cauza s-a aflat spre examinarea la Curtea de Apel Chișinău, și examinarea cauzei în fond a avut loc într-o ședință, alta fiind de pronunțare. La fel în speță nu se identifică încălcarea drepturilor și libertăților cărorva persoane.

Plenul Colegiului disciplinar susține că pentru a reține săvârșirea unei abateri disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Concomitent, se atestă că, în acțiunile judecătorului vizat în sesizare și respectiv în contestare nu s-a constatat acțiuni ce ar putea fi considerate fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură, încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora.

De altfel, Plenul colegiului disciplinar menționează că tragerea judecătorului la răspundere disciplinară devine posibilă drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă, situație ce nu se atestă la caz.

Totodată caracterul intenționat și neglijența gravă reprezintă o condiție sine qua non pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului în temeiul art. 4 alin. (1) al Legii nr. 178, circumstanțe care în speță lipsesc.

Prin urmare, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, atât Inspekția judiciară, cât și Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, corect au analizat și interpretat circumstanțele faptice invocate de autorul sesizării și al contestației și au reținut că aceste fapte nu fac obiectul contenciosului disciplinar, fiind emisă o decizie și o hotărâre legală și întemeiată.

10. În corespundere cu dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile plenului colegiului disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Colegiului disciplinar cu 5 (cinci) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” respinge contestația depusă de Procurorul General, Ion Munteanu împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024.

11. În conformitate cu art. 28, alin. (3), lit. b) și 35 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. **Se respinge** contestația depusă de Procurorul General, Ion Munteanu împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024, emisă în privința acțiunilor judecătorului Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (actual Centru).

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 113/7 din 26 iulie 2024.

3. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei Hotărârii motivate.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței

Lucia Bagrin

Membrii

/semnăturile/

Valentina Stratulat

Lilia Potînga

Vladislav Schibin

Beșliu Sergiu